

Комунальний заклад «Центр дитячої та юнацької творчості №7  
Харківської міської ради»

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ  
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ  
«ЦЕНТРУ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ №7  
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»  
на 2020-2025 роки**

Схвалено  
Рішення педагогічної ради  
КЗ «ЦДЮТ №7»  
від 31.01.2020,  
протокол № 1

## 1. ВСТУП

Реформування соціально-економічної та політичної систем розвитку України передбачає багатофункціональну перебудову всіх сфер діяльності, у тому числі в освіті, що потребує змін в організації та змісті сучасного педагогічного процесу.

Сучасна позашкільна освіта – це безперервний освітній процес, що не має фіксованих термінів початку і завершення, послідовно переходить від одного етапу до іншого, забезпечуючи кожній дитині умови для вільного вибору видів і форм діяльності; духовного, інтелектуального та фізичного розвитку; формування готовності до участі в складній системі соціальних відносин, а також формування моральної позиції, від якої залежить подальший розвиток особистості.

Керуючись Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», іншими нормативно-правовими документами, що регламентують діяльність закладів позашкільної освіти, педагогічний колектив КЗ «ЦДЮТ №7» (далі Центр) приділяє значну увагу формуванню внутрішньої системи забезпечення якості освіти. З цією метою було розроблено Стратегію розвитку КЗ «ЦДЮТ №7» (далі Стратегія).

Стратегія є довгостроковим послідовним комплексним документом, який визначає пріоритети діяльності, цілі, завдання, заходи, процедури щодо вдосконалення діяльності Центру, всіх його структурних підрозділів.

**Мета Стратегії:** удосконалення внутрішньої системи якості освіти КЗ «ЦДЮТ №7» (далі Центр) як комплексного закладу позашкільної освіти, організаційно-координаційного та методичного центру розвитку позашкільної освіти в районі.

### **Завдання Стратегії:**

1. Забезпечення якості освітнього процесу

2. Систематизація роботи педагогів щодо вивчення потреб мешканців територіальних громад щодо реалізації творчого потенціалу дітей та учнівської молоді в процесі пізнавально-практичної та навчально-творчої діяльності; актуалізації змісту і напрямів позашкільної освіти в контексті сучасних реалій і викликів.

3. Оптимізація соціально-педагогічних умов для надання якісних освітніх послуг дітям та учнівській молоді; сприяння їх гармонійному розвитку вихованців, реалізації їх здібностей у креативно спрямованому позашкільному освітньому просторі:

- модернізація соціально-педагогічної моделі Центру;

- упровадження в освітній процес сучасних підходів, методик і педагогічних технологій;

- розширення спектру соціально-освітніх послуг, орієнтованих на професійне самовизначення вихованців, формування в них загальної культури і культури здоров'я;

- удосконалення науково-методичного, інформаційно-технологічного, матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу;

- упровадження інклюзивної освіти;

- формування системи академічної доброчесності.
- 4. Оптимізація організаційно-координаційної та методичної роботи:
  - удосконалення системи організаційно-методичного моніторингу діяльності Центру;
  - упровадження нових регіональних соціально-освітніх проектів і програм, орієнтованих на забезпечення права кожної дитини;
  - оптимізація систем організаційно-масової, оздоровчо-виховної роботи;
- 5. Систематизація роботи щодо підвищення рівня професійно-творчої компетентності педагогів закладу.
- 6. Удосконалення системи управління закладом на основі технологій сучасного освітнього менеджменту, концептів державно-громадського управління закладом освіти.
- 7. Організація моніторингу для оперативного контролю й корегування роботи структурних підрозділів Центру.

### **1.1. Аналіз роботи закладу.**

Центр є сучасним комплексним закладом позашкільної освіти.

Відповідно до соціального попиту в закладі сформовані навчальні напрями, що забезпечують ранній творчий розвиток дітей, художньо-естетичну, гуманітарну, фізкультурно-спортивну, еколого-натуралістичну, науково-технічну, дослідницько-експериментальну, оздоровчу діяльність дітей та учнівської молоді (початковий, основний та вищий навчальні рівні). Важливими напрямками роботи закладу є забезпечення діяльності територіального відділення МАН України.

У закладі проводиться системна, цілеспрямована робота щодо поглиблення профільних знань і практичного досвіду, профорієнтації й допрофесійної підготовки вихованців. З цією метою організовано роботу понад 100 гуртків творчих об'єднань за напрямками позашкільної освіти. Усвідомлюючи соціальні потреби суспільства, значна увага приділяється залученню до навчально-творчої діяльності дітей соціально вразливих категорій, дітей з особливими освітніми потребами. Для їх соціалізації підбираються відповідні методики та форми роботи.

Для оптимізації системи освітньої діяльності закладу розширюються партнерські зв'язки з науковими установами, вищими навчальними закладами області.

Педагоги Центру працюють над питаннями щодо трансформації дозвілєвої діяльності дітей та учнівської молоді в чинники їхнього особистісного, творчого і духовного розвитку; активно впроваджують організаційно-педагогічні інновації.

Зміст освітньої, організаційно-масової роботи відповідає Положенню про позашкільний навчальний заклад, Концепції позашкільної освіти та виховання, Концепції екологічної освіти населення, Концепції художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах, іншим державним програмно-концептуальним документам.

Організація та проведення заходів здійснюється в тісній співпраці з вищими закладами освіти, громадськими організаціями, засобами масової інформації.

Науково-методичну роботу Центру спрямовано на забезпечення якісного науково-методичного супроводу діяльності закладу. Серед традицій Центру – проведення науково-практичних конференцій, семінарів-практикумів, круглих столів.

Разом з тим подальший розвиток закладу, забезпечення активності освітньої, організаційно-координаційної, методичної роботи ускладнюється трансформацією системи позашкільної освіти в умовах децентралізації, що впливає на формування цілісного позашкільного освітнього простору, гальмує процеси впровадження сучасних педагогічних технологій, зокрема комп'ютерних, інформаційно-комунікаційних; дистанційного навчання тощо.

Важливими напрямками роботи педагогічного колективу є впровадження концептів ефективного управління процесами розвитку, сформованих на основі технологій сучасного освітнього менеджменту. Соціально зумовленою є робота щодо вдосконалення освітнього процесу, зокрема створення ефективних моделей виховної роботи, спрямованих на пізнання рідного краю, патріотичне виховання, формування у вихованців загальної культури та культури здоров'я, розвитку учнівського самоврядування. Актуальними є питання кадрового, навчально-методичного та науково-методичного забезпечення, соціального захисту учасників освітнього процесу. Концептуалізація збереження та розвитку закладу в умовах реформування освіти в Україні не можлива без удосконалення й урізноманітнення форм співпраці із закладами загальної середньої, вищої освіти, державними установами, громадськими організаціями, батьківською громадськістю.

Вищезазначене зумовило необхідність розроблення Стратегії розвитку Центру на 2021 – 2025 роки.

## **1.2. Базові характеристики Стратегії**

Стратегію розвитку Центру розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Положення про позашкільний навчальний заклад; інших нормативно-правових документів, що регламентують діяльність закладів позашкільної освіти.

У контексті сучасного освітнього менеджменту закладів позашкільної освіти основними характеристиками Стратегії є:

– *системність* – функціонування Центру як соціально спрямованої цілісної освітньої системи – складової системи позашкільної освіти України;

– *стратегічність* – спрямованість на забезпечення життєдіяльності і сталого розвитку закладу;

– *інноваційна спрямованість* – орієнтація на впровадження організаційно-педагогічних, методико-технологічних, освітньо-процесуальних та інших інновацій;

– *прогностичність* – визначення очікуваних результатів на основі аналізу змін соціального попиту на позашкільні освітні послуги, концептуалізації процесів розвитку;

– *технологічність* – використання структурованої організаційно-управлінської технології, що забезпечує системний характер змін, контроль за ними, а відтак – якість освітнього процесу.

В умовах реформування національної системи освіти Стратегія визначає стратегічні орієнтири розвитку Центру, обґрунтовує й систематизує організаційні шляхи їх досягнення, визначає ресурсні потреби, скеровує діяльність педагогічного колективу на конкретний результат.

Стратегія спрямована в площину цінностей особистісного розвитку вихованців, відкритості закладу як самостійної освітньої системи та зумовлює модернізацію факторів, що впливають на якість освітнього процесу; актуалізацію змісту, форм і методів позашкільної освіти.

### **1.3. Технологія реалізації Стратегії**

#### *1.3.1. Принципи діяльності*

В основу реалізації Стратегії покладено такі принципи:

- гуманізації – забезпечення культурно-освітніх потреб;
- концептуальності та технологічності розвитку Центру як комплексного закладу позашкільної освіти;
- внутрішньо і зовнішньо орієнтованого освітнього менеджменту, науково-методичного супроводу всіх напрямів роботи, передбачено і внутрішніми і зовнішніми функціями закладу;
- доцільного застосування сучасних підходів (особистісного, компетентнісного, діяльнісного тощо), методик і технологій;
- поєднання інноваційної діяльності й перспективного досвіду педагогічного колективу.

#### *1.3.2. Основні напрями педагогічної діяльності*

Реалізація Стратегії потребує визначення основних напрямів діяльності педколективу:

- формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- удосконалення систем навчально-виховної, методичної, організаційно-масової, соціально-просвітницької роботи;
- удосконалення системи підвищення фахового рівня педагогів, самоосвітня діяльність;
- забезпечення академічної доброчесності;

#### *1.3.3. Фінансово-господарська діяльність*

Фінансово-господарська діяльність закладу – здійснюється відповідно до чинного законодавства України. Фінансування за рахунок коштів обласного бюджету в установленому законодавством порядку. Механізм фінансування – кошторисно-бюджетний.

З метою вдосконалення ресурсного забезпечення Центру діяльність педколективу спрямовується на активізацію співпраці з державними установами, територіальними громадами, бізнесовими структурами, громадськими організаціями, батьками вихованців. Важливе значення надається господарській діяльності педагогічного колективу щодо підтримки

й розвитку матеріально-технічної бази закладу; формуванню системи надання платних освітніх послуг населенню, передбачених чинним законодавством.

#### *1.3.4. Визначення ризиків*

Реалізація Стратегії вимагає критичного осмислення досягнутого та визначення ризиків, що можуть ускладнити реалізацію мети і завдань розвитку закладу. Серед основних:

- *зовнішні:*

- соціально-економічні проблеми, пов'язані з процесами децентралізації;

- ускладнення демографічної ситуації в державі;

- недосконалість нормативно-правового забезпечення діяльності закладів позашкільної освіти;

- *внутрішні:*

- проблеми щодо підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів для роботи в закладах позашкільної освіти;

- зміна умов співпраці з партнерськими організаціями (іншими закладами, установами, асоціаціями, об'єднаннями).

## **2. ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ**

Реалізація Стратегії передбачає організацію низки заходів, виконання яких забезпечить сталість процесів розвитку Центру, зокрема:

- *організаційно-управлінських*, що стосуються:

- оптимізації організаційно-функціональної структури Центру (започаткування роботи нових профілів гурткової роботи, відповідно до попиту дітей та учнівської молоді);

- упровадження дистанційних, змішаних форм навчання;

- удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

- *методико-технологічних*, що визначають ефективність:

- інноваційної діяльності педагогів – упровадження сучасних наукових основ (принципи, підходи, концепції, теорії), методик і технологій неформальної освіти, розроблення і реалізація соціально-освітніх проектів, програм; створення ефективних систем освітньої роботи тощо;

- оптимізації програмно-методичного забезпечення мережі позашкільної освіти;

- формування ефективної системи підвищення фахового рівня педагогів;

- удосконалення інформаційно-методичного забезпечення, висвітлення перспективного педагогічного досвіду;

- *фінансово-господарських*, що зумовлюють:

- створення безпечного освітнього середовища;

- зміцнення матеріально-технічної бази закладу (поліпшення ресурсного забезпечення, комп'ютеризація тощо);

- збільшення позабюджетних надходжень: формування системи платних освітніх послуг, залучення батьківської громадськості до вирішення освітніх завдань.

### **3. УМОВИ ТА ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ**

Для реалізації мети й завдань роботи закладу важливим є визначення умов реалізації Стратегії, серед яких основними є креативна та інноваційна спрямованість діяльності педагогів; інформаційне, науково-методичне забезпечення впроваджуваних інновацій (підходів, методик, технологій, організаційних форм роботи тощо); формування ефективних педагогічних систем розвивального спрямування; створення ефективних систем інформаційно-методичного забезпечення та обміну досвідом, відкритість і прозорість діяльності.

Серед засобів з реалізації завдань Стратегії провідними є науково-методична та професійно-творча діяльність педагогів; методико-педагогічне проектування, створення авторських освітніх методик і технологій (освітніх, соціально-просвітницьких); перспективний педагогічний досвід; сучасні технології, зокрема інформаційно-комунікативні, освітнього менеджменту, методичного моніторингу тощо.

Визначення умов і засобів реалізації Стратегії є важливою технологічною складовою концептуалізації об'єктів (систем), подій (заходів) і процесів, що забезпечують цілеспрямований розвиток закладу як цілісної соціально спрямованої освітньо-виховної системи.

### **4. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ**

#### ***(основні положення щодо розвитку закладу)***

Викладені положення є логічним продовженням інноваційної діяльності педагогічного колективу, результатом спільної роботи щодо педагогічного проектування процесів, що забезпечують розвиток закладу як сучасної відкритої до взаємодії багатопрофільної освітньої системи, формування внутрішньої системи якості освіти.

#### **4.1. Удосконалення соціально-педагогічної моделі закладу**

Соціально-педагогічна модель закладу є визначальним чинником підвищення ефективності щодо роботи як комплексного закладу позашкільної освіти.

Специфіка моделі визначається соціальною складовою діяльності закладу – спрямованістю навчально-виховної роботи на формування пізнавально-практичних, комунікативних, творчих складових життєвої компетентності підростаючого покоління, що сприяють його соціалізації (засвоєння соціальних норм, цінностей, правил) та забезпечують пізнавально-практичну, творчу, соціальну самореалізацію в позашкільному освітньому просторі. Це відображено в організаційно-педагогічних засадах діяльності закладу (ціль, місія, цінності, завдання, напрями, форми роботи), його

організаційно-функціональній структурі, моделі організаційно-управлінської роботи, очікуваних соціальних і освітніх результатах діяльності.

Організаційно-функціональна структура Центру включає 3 методичних об'єднання (театрально-музичного напрямку, хореографічного напрямку, напрям гуманітарних та технологічних дисциплін), що забезпечують роботу за 8 напрямками позашкільної освіти (науково-технічний, фізкультурно-спортивний, військово-патріотичний, художньо-естетичний, еколого-натуралістичний, соціально-реабілітаційний, гуманітарний та дослідно-експериментальний), а також методичний відділ.

Провідним принципом у реалізації стратегічних завдань є колективна й індивідуальна інноваційна діяльність педагогів Центру за основними напрямками навчально-творчої діяльності.

#### **4.2. Оптимізація методичної роботи та роботи з педагогічними кадрами**

Систему методичної роботи побудовано відповідно до освітньої, організаційно-масової, організаційно-координаційної, методико-технологічної функцій закладу та напрямів позашкільної освіти. Основними компонентами методичної роботи, що засвідчують її спрямованість на сталий розвиток Центру є:

– *інформаційно-аналітичний* – методичний моніторинг, аналіз результатів діяльності, підготовка статистичних інформаційно-аналітичних матеріалів, планування визначення перспектив;

– *організаційно-методичний* – організація та проведення методико-педагогічних заходів (науково-практичних, конкурсних, презентаційних тощо); їх методичний супровід; кураторство діяльності творчих груп педагогів

– *методико-технологічний* – підбір, аналіз, розроблення методичних матеріалів (моделей, проєктів, методик, технологій тощо); удосконалення програмно-методичного забезпечення; узагальнення перспективного педагогічного досвіду;

– *інформаційний* – забезпечення роботи сайту закладу;

– *навчально-консультативний* – забезпечення роботи з молодими педагогами, підготовка педагогів до атестації, методико-технологічне консультування, наставництво;

– *науково-методичний* – підготовка науково-методичних розробок; залучення педагогів закладу участі у розробленні актуальних науково-методичних проблем.

Подальша оптимізація методичної діяльності закладу пов'язана із упровадженням принципів концептуальності, циклічності, методологічності, що забезпечить її розвиток як науково обґрунтованої цілеспрямованої системи. Особлива увага має приділятися забезпеченню ефективності інноваційних процесів, узагальненню кращого педагогічного досвіду, організації самоосвітньої та професійно-творчої діяльності педагогів,



упровадженню сучасних онлайн технологій у систему атестаційної роботи, формуванню методичних традицій діяльності Центру (проведення педагогічних форумів, тижнів педагогічної майстерності, конкурсів тощо).

### **4.3. Співпраця із суспільними інституціями**

Реалізація Стратегії потребує урізноманітнення та вдосконалення форм співпраці педагогічного колективу закладу з батьківською громадськістю, закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, соціально відповідальним бізнесом, громадськими організаціями.

*Робота з батьками вихованців* спрямовується на залучення до розв'язання проблем матеріально-технічного забезпечення, поглиблення психолого-педагогічних знань, формування вмінь і навичок спільної з дітьми навчально-творчої діяльності.

Важливим у контексті зазначеного є використання різноманітних форм роботи з батьками (збори, тренінгові програми, дні родинної творчості тощо). Подальший розвиток партнерської взаємодії з батьками пов'язаний з упровадженням інноваційних форм роботи. Серед основних: свята за народним календарем, дні родинної творчості, оздоровчий туризм, тощо.

*Організація співпраці із державними і громадськими інституціями* є необхідною умовою для розширення позашкільного освітнього простору, спрямованого на творчий розвиток і соціалізацію особистості.

Тому для подальшого розвитку Центру важливим є:

- *підсилення взаємодії із громадськими організаціями* (дитячими, природоохоронними, національно-патріотичними тощо) – забезпечення участі вихованців у освітніх проєктах краєзнавчого, екологічного, патріотичного, мистецького спрямування, соціально-просвітницьких, конкурсних заходах тощо;

- *удосконалення форм співпраці із закладами загальної середньої та вищої освіти* – забезпечення наступності в навчанні та вихованні, створення умов для застосування набутих знань у практичній творчій діяльності, розширення організаційних форм масової роботи у сфері вільного часу дітей;

### **4.4. Управлінська діяльність**

Управлінська діяльність є складовою змісту роботи за всіма напрямками діяльності закладу та має чітко визначену структуру, пов'язану із особливостями зовнішнього і внутрішнього освітнього менеджменту.

У контексті упровадження концептів державно-громадського управління важливе значення має ефективна взаємодія між адміністративно-методичним складом і колегіальними органами управління закладом, а саме:

– *педагогічною радою*, що визначає стратегію розвитку закладу; створює організаційно-педагогічні умови для послідовних системних змін; забезпечує аналіз і контроль діяльності закладу;

– *методичною радою*, яка спрямовує роботу на підвищення рівня професійної компетентності педагогів, реалізацію творчого потенціалу

педагогічного колективу, поліпшення якості позашкільної освіти шляхом упровадження досягнень сучасної психолого-педагогічної науки й перспективного педагогічного досвіду;

– *батьківським активом*, робота якого базується на принципах усвідомленого партнерства, активності в організації та забезпеченні освітньо-виховного процесу;

Основними завданнями щодо вдосконалення управлінської діяльності в закладі є вдосконалення її моделі, що передбачає наявність компонентів (зовнішній і внутрішній освітній менеджмент), рівнів (стратегічний, технологічний, оперативний) та етапів (діагностично-прогностичний, організаційний, програмно-проектувальний, контроль-корегувальний, оцінювальний, підсумковий), а також ефективність системи моніторингової діяльності.

### **Об'єкти моніторингу**

Об'єктами внутрішнього моніторингу якості освіти в Центрі є:

- *якість організації освітнього процесу в закладі:*
- робота закладу відповідно до плану на поточний календарний рік;
- упровадження освітніх інновацій, змішаної і дистанційної форми навчання;
- робота з виконання освітніх, навчальних програм, календарних планів (якість планування, тематичний облік занять гуртків, облік виховних заходів);
- особливості реалізації навчальних програм із урахуванням уведення ІКТ-компоненту;
- виконання програмних вимог щодо формування у вихованців знань, умінь і навичок;
- *якість освітньої діяльності вихованців та її результатів:*
- освітні досягнення (здобуття призових місць на міжнародних та всеукраїнських конкурсах та фестивалях, результати участі у масових заходах тощо)

### **Суб'єкти моніторингу**

- *адміністративний (загальний) моніторинг:* директор, заступник директора;
- *профільний освітній моніторинг:* завідувачі відділів, методисти;
- *громадський моніторинг/нагляд* – батьки громадського самоврядування.

## **4.5. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення розвитку закладу**

Матеріально-технічне та фінансове забезпечення розвитку Центру здійснюється відповідно до сучасної державної політики в галузі

позашкільної освіти та пріоритетів діяльності закладу. Джерелами фінансування є видатки, з обласного бюджету, а також залучені позабюджетні кошти (добровільні батьківські внески, спонсорська допомога, надання платних освітніх послуг тощо), що не суперечить чинному законодавству України.

Матеріально-технічні ресурси та фінансові витрати визначаються реальними потребами реалізації конкретних завдань, що є складовими Стратегії, відповідно до санітарно-гігієнічних норм, правил охорони праці та техніки безпеки з урахуванням типового переліку навчального обладнання та доступності сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Подальший розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Центрі пов'язаний із ефективним використанням фінансів, раціональним підходом до використання матеріально-технічної бази, наявних ресурсів. Важливим напрямом роботи є систематизація господарської діяльності колективу закладу (підтримка в належному стані матеріально-технічної бази навчальних і технічних приміщень; догляд за зовнішнім і внутрішнім озелененням).

## **5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Очікувані результати щодо реалізації Стратегії:

– *удосконалення системи роботи Центру як комплексного закладу позашкільної освіти, організаційно-координаційного і методичного центру позашкільної освіти в районі;*

– *реалізація права дітей та учнівської молоді на здобуття якісної позашкільної освіти відповідно до їх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів; розвиток творчих здібностей, виховання і соціалізація особистості в процесі пізнавально-практичної і навчально-творчої діяльності у сфері вільного часу;*

– *оптимізація соціально-педагогічних умов діяльності закладу для забезпечення гармонійного розвитку вихованців, реалізації їх творчого потенціалу в креативно спрямованому позашкільному освітньому просторі;*

– *забезпечення організаційно-педагогічних, науково-методичних, науково-методологічних (технологічних) засад розвитку позашкільної освіти, спрямованих на максимальне охоплення позашкільною освітою дітей та учнівської молоді; забезпечення ефективності систем освітньої, організаційно-масової, методичної та просвітницької роботи; досягнення високого рівня професійно-творчої взаємодії та інноваційної спрямованості позашкільного педагогічного мікросоціуму;*

– *підвищення якості позашкільних освітніх послуг, основними характеристиками яких є компетентісна спрямованість; зорієнтованість на виховання здорової, інтелектуально та творчо розвиненої, духовно багатой особистості з активною громадянською позицією; відкритість для співпраці, реалізації соціально-освітніх проектів і програм; розширений спектр послуг, орієнтованих на професійне самовизначення вихованців; конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг, що забезпечується належним рівнем*

інформаційно-методичної та науково-методологічної роботи, створенням безпечного освітнього середовища.